

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felíró szerkesztő: Dr. VRATARIS IVÁN.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények e lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos pettisor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlitter petti sora 50 fill.

Heti piacunk.

Bár sokoldalról és sok panaszt hallotunk már amiatt, hogy a hetipiac hiánya mily keserves állapotot teremt azok részére, kik kénytelenek házi, illetve konyhai szükségleteiket pénzért megszerezni.

Lépten-nyomon hangzik fel panasz amiatt, hogy Muraszombathat a nagy drágaság, lakásmizériák stb. miatt szinte lehetetlen megélni azoknak, kik korlátolt jövedelemmel vagy fizetéssel bírnak.

Azok előtt, kik a helyzetet közelebbről nem ismerik, szinte el sem hiszik, hogy hogyan lehetséges egy ilyen vidéki városban, hol köröskörül termőföld terül el: drágaságról beszélni. Pedig azt hiszem, hogy itt mindenki tudja, hogy az így van. De még sokkal többet mondhatunk, hogy a drágaság mellett igen gyakran megtörténik, hogy még pénzért sem kapunk azt, a mire éppen szükségünk volna a konyhán.

Gyakori eset a házi asszonynál, hogy órákhossza elküldözget a szélrózsa minden irányában olyan helyekre, hol gazdaság van tüdőért, tejfőlért, főzelék félécért stb. anélkül, hogy a kívánt dolgot megszerezhetné volna.

Képtelen állapot ez a vevőkre és eladókra is egyaránt, mert hisz nemcsak a vevő kénytelen olyan árt fizetni, amit Pesten, vagy más nagyobb városban sehol sem fizetnek. De maguk az eladók is nem volnának kénytelenek azt várni, hogy a vevők hozzájuk menjenek: vagy akkor, mikor nem adhatnak, vagy várni hiába, mikor eladhatnának.

A vidékieknek sem kellene házrul-házra járni, míg pár krajcárt érőholmijukat eladhatják.

A vevő tudná azt, hogy a piacon mindig megtalálja amit venni akar az eladó pedig megtalálná vevőt.

Különböztet azt hiszem, senkise nem vonja kétségbe a piac fontosságát s nem szorul sok bizonyítgatásra, hogy mily fontos és elsősorú kötelesség ezen hiányon segíteni a heti piacok rendszeresítése által.

Ugy tudom, hogy Muraszombat több évvel ezelőtől már megpróbálkozott a heti piacok meghonosításával eredménnyel nélkül. állítólag azért, mert az eladóknek portékjuk után helypénzt kellett fizetniök és vevők hiányában mégis kénytelenek voltak vissza

vinni áruikat, mert a közönség mit se herderített a piacra.

Ez ugyan már jó régen — úgy a 80-as években — történt s azóta, mi tagadás benne, sok minden megváltozott s ma már méltán remélhetnénk, hogy e keserves viszonyok között nem volna meddő kísérlet, ha a heti piacot rendszeresíteni megpróbálnánk. Szükséges azonban, hogy a község egyelőre ne éljen a helypénzesedés jogával, valamint a közönség is mindent kövessen el, hogy a kísérlet ne csak kísérlet maradjon, hanem igenis váljék szokásává a piacra járás.

Igaz, hogy Muraszombathat vagy a vidéken nagyjából részt mindenkinél van egy kis kertje vagy gazdasága, melyből szükségleteit helyben fedezheti. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy azok érdekében, kiknek feleslegük is van, el ne adják s akiknek pedig szükségletük van, meg ne szerezhessék azt a természetes piaci áron. Mert jegyezzük meg magunknak még azt is, hogy a piac gazdaságilag is csak erősítene bennünket s éppen oly előnyös volna a gazdaságunk mint a kereskedőknek.

TÁRCA.

Egy szőke lányka.

— A „Muraszombat és Vidéke“ eredeti tárcája —

Derűs tavaszi délután volt. A nap játszi sugarai életre keltették a mezők virágait. A levegő virággallattal volt teli s minden csupa életet lehel maga körül.

Egy szép szőke lányka s fiatal deli hadnagy haladtak a virágos mezőkön, élvezték a természet nagyszerűségét és a haborítatlan egyfűttel édes örömeit. Kedvesen elesevegtek a jelenről és a jövőről. A ki látta őket így haladni; könnyen kitalálhatta, hogy ezek szerelmesek.

Megértették egymást. A leány szegény volt, hadnagynak sem volt annyi vagyona, hogy szerelmese helyett a katonai regula által előírt kautit letehetné. Ez azonban legkevésbé aggasztotta őket, mert szerelmük sokkal nagyobb s erősebb volt annál, mintsem megijedtek volna a jövőtől, mely reájuk vár akkor, ha a fiatal ember ott is hagyja a katonauságot. A ki dolgozni tud és akar az mindig megélni, s talán értelmiségéhez megfelelő foglalkozást mely megelégedést biztosítsa. Meg voltak győződve a költő igazságáról: „A szerelmet mindent pótol, a szerelmet semmi sem pótolja“.

Sokat ábrándoztak a jövőről, a szerelemlől mely őket az életben össze fogja kötni s türelmennyel várták az időt amikor majd egymásé lehetnek örökre, elválatlanul.

A tavasz, a nyár mind gyorsan elmúlt. Beköszöntött a szürke, barátságatlan, rideg ősz. Csak szívükben volt tavasz s szerelmük maradt a régi: a nap-sugaras meleg nyár.

Eljötték a téli mulatságok ideje is, mely fiataloknak oly sok örömet s reményt ígér. Ők is fiatalok voltak. Szerették mulatni s ha a zene fűlbemészó hangjai megszólaltak, nem állhattak ellen a táncnak, nem ismerték a fáradságot, egymást átkarolva meg a másvilágra is fáradság nélkül áttáncolának. Nem törődtek ők a természet törbonyosával s melylyel ha visszaölelnék: nagyon megénekelte magát. Egy jeges limonádé, fagyalt s a jó friss levegő mind nagyon jól esik a forró testnek s nem esoda, ha nem tudtak neki ellentállni.

A hálból a legkellemesebb érzések között mentek haza s hogy milyen kitűnően mulattak, sokat táncoltak s nem bántak volna, ha három éjjel, három napig tartott volna.

Egy pár nap múlva azonban a szép szőke leány mintha nem érezte magát egészen jól. Egyet-egy köhint is, de végre oda se neki!... Egy kis hűlés az egész s semmi más. Majd holnap holnapután jobban lesznek, gondola, hisz' már

máskor is köhögtem s soha sem volt abból még nagyobb baj. Azonban a elmúlt holnap s még sok nap azután, de a köhögés csak mindig tart s nem akar elmúlni. Jó lesz orvóshoz fordulni — gondolván — majd az ad valami orvosságot, attól majd jobban lesz s meggyógyul.

Az orvos megvizsgálta a leányt s csakhamar kénytelen volt kóstálni, hogy bizony egy kis baj van: a tüdőnek van baja. De csak reményesség, majd segítünk rajta, s jó lesz minden, a tüdő is. S olyan jól esők ezek az orvosi vizsgálatások s ha már egyebet nem is, de reményt csak nyújtanak a szegény betegnek, mely szintén jó orvosságnak bizonyult.

A hadnagy gyakran látogatta meg beteg jegyesét s nem igen vette észre, hogy a szép szőke leány niként kezd napról-napra veszíteni arcának rózsáit s mint esik összebb gömbölyűt termete. Ő is remélt s így vizsgálták s biztatták egymást egy szebb, egy jobb jövővel, mikor majd egészséges és boldogok lesznek.

A orvos is mind gyakoribb lett a háznál, nem csak egy, de több is jött, mert végre is a szereségtől mégis csak legjobb szabadulni. Arra még csak gondolni sem mertek volna, hogy meg ne gyógyuljon. Az lehetetlen. Csak nem lesz oly kegyetlen a sors, hogy szép reményüket — melyet aranyzalakból szőttek — teljesíteni ne engedné,

Igen ajánljuk ez eszmét a t. városatyák figyelmébe és jóindulatába, remélvén, hogy lehetőleg mindent megtesznek a piac meghonosítása érdekében, mert hisz beláthatják, hogy ezeken a mizériákon, melyeket fentebb előhíztunk csak a piac segíthetne.

—ss.

Mit tehet a tanító a közegészségügy érdekében?

(Folytatás.)

Az emberiség legnagyobb csapásainak egyike mindig a járvány volt, mely kivált a régiek időben évről évre szedte áldozatait. Ma már nem ily dühöngő befolyás, mert az ember rájött, hogy a fertőző ragályoknak hatalmas ellenszerük is van, melylyel könnyen elkerülhetőek illetve elfojthatók. Ez a biztos óvszer — a tisztaság. Természetes, minden fertőző betegség életfeltétele a szenny és piszkos; abba a házba hol ez nincs, beférközni a járvány aligha fog. Járványos betegségek megelőzésére vagy elfojtására ajánljuk tehát a tisztaságot; mivel a kór apró szervezeteit utján terjednek, ajánljuk még: a betegektől elkülönítést, ha kell egész községek elzárását és a fertőtlenítést. Ezen Ezen kívül buzdítsuk a népet a közegészségügyi törvénnyel ugyanis részletesen előírt, vagy az orvosoktól ajánlott teendőket szigorú és pontos végrehajtására. Inkább ismertessük meg a néppel az említett törvény §-ait és a vonatkozó vármegyei, vagy városi szabályrendeleteket. Alkalmoszerűleg okvetlenül megemlítendő s megértelmezendő a nép előtt a többször felhozott törvények és szabályrendeletek amaz intézkedései, melyek a „védlimlő-oltás“-ra, „trachomá“-ra, „tuberkulózis“-ra vonatkozva az igen elterjedt és veszélyes járványok ellen való védekezést célozzák.

Ezek volnának amaz eszközök és módok, melyekkel a táplálkozás, lakás, ruházódás járványok ellen való védekezés kérdéseit, e fontos és elsőrangú közegészségügyi tényezőket a célhoz egy lépéssel mi is

hiszen oly szép az élet és oly boldog lesz a jövő! Ők egymást szerették s ők egymásé akarnak lenni. Ugyan kinek telnek öröme abban, ha annyi szép remény, oly sok ábránd s mennyi edes álom tömeg s legszebb tervük dőljön dugába? ... Nem, az nem fog megtörténni. Ők élni fognak s boldogok akarnak lenni, mert ehhez joguk van!

Azonban a tények egészen mást mutattak s ha őszinték akartak lenni a körülményekkel valóval szemben, be kellett látniuk, hogy mindenre el lehetnek készülve.

Ez azonban csak pillanatig tartott. Az élet, a boldogság utáni vágy elnyomta a józan ész okoskodásait, mert ők mégis csak reméltek és folytón reméltek, amikor a sors csakugyan mintha megjutalmazná álhatalos kitartásukért: a leány kezdett napról-napra javulni. Az eltűnt rozások ismét kezdtek életre kelni halavány arcáján s már biztosan reméltek a közel boldogságot, amelyben összefognak teljes szerelemben.

Eh! Csak egy csalfa őszi napsugár volt, mely pillanatra életre keltette a fonyado virágot, hogy másnap megdermesztő hideg leheletével újra letarolja az élni vágyó virágot — ezuttal örökre!

—ss.

közlebb vihetjük Ezek mellett ugyanazon cél érdekében ki kell terjeszkednünk az életmentés és első sgclynyújtás főbb eseteire, mint ugyan már az 1876. évi XIV. t. c. is sürgetett, midőn 4. szakaszában így szólt: „Mindazok, kik foglalkozásuknál fogva gyakrabban jönnek ama helyzetbe, hogy hogy balesetekben segédkezet nyújthatnak, annak lényegesebb eszközésében oktatandók. Fő figyelmet érdemlő szabályok az elemi iskolában tanítandók.“ Biz ez szép és üdvös dolog; dacára ennek 23 esztendőig érnie kellett, addig csak írott malaszt volt, mert a törvény végrehajtása ezébe sem jutott senkinek sem. Végre is — ha jól emlékszem — 1899. novemberben Széll Kálmán mint belügyminiszter egy orsz. kongresszust hitt össze az idézett t. c. foganatosítása tárgyában. Ez azután meghozta a kívánt határozatot, t. i. hogy ezután az ismétlő iskolában tervszerűen tanítassék az életmentés, szintegy a tanítóképzőkben, is hogy a tanítók egyben szakértő mentők is legyenek. Most már lehetett valami a levegőben; a napi-és szakkapokban maje egy éven át sürően jelentek meg a különböző cikkek melyek mind a közegészségügyet akarták javítani elég merész indítványokkal. A szerényebbek megelőlesznek a „nevelés tanításával (a népiskolában) a jelenlegi tanterv kertében, merészebbek között ellenben akad olyan is, ki azt kívánja a kormánytól, hogy szerkesztessen megfelelő könyvecskét, mely a gyermekneveléssel foglalkozik s melyet minden házasság illetve férjhez menő még jegyeskorában tartozik megtanulni, s a házasság csak így lenne megköthető, ha bizonyítványt tudják igazolni a kellő készülséget.

Azt hiszem, ez intézkedéseknek nem lenne meg az óhajtott sikere; az mondja egy régi közmondásunk: „A kutyán nem fog nyulat“ meg: „Ha már bottal kell az ebet a nyul után verni...“ Van a dolognak simább módja: alakítsunk olvasóköroket, ifjusági egyleteket, népkönyvtárakat, az unalmas téli esteken rendezzünk a népnek felolvasásokat, neyeljünk közán gondolkodású, értelmes nemzedéket, mely énszerezkeszők nélkül, saját belátása folytán törekszik, minden tekintetben egy a maga, mint a köz javára munkálkodni

Igaz, hogy fáradtságosabb mód mint a fentiek; sok kitartást, nagy ügybuzgóságot kíván, de áldásos gyümölcsseit sokkal biztosabban s bővebben fogja hozni.

(Vége.)

Mütrágyázásról.

III.

A chilisáletromnak különösen száraz esztendőben van biztos és nagy hatása és pedig kötöttebb talajokon jobb, homokos csekélyebb. A chilisáletrom alkalmazásánál figyelembe veendő az, hogy mi célból szórjuk azt ki, mert ha csak vetések felültrágyázására fordítjuk, úgy holdanként 50—60 kgr. is elég is elég, ellenben 100 k. is kell. A chilisáletrom kiszórása úgy történik mint a magvetés, csak hogy nem telemarokkal, hanem csak három ujj között szóratik ki. Ha vetések fölségélyezése a cél, ugz azt az 50—60 kg.-t két részben kell felszórni és pedig: az első részt a vetés bokrosodásakor, a másik részt pedig akkor, ha a vetés szárbá ment.

A nitrogén pótlására még eléggé kedvelt és használni szokott mütrágya a Kén-savasammóniak, ez a világítógáz gyártásának egyik mellékterméke s mintegy 20 százalék nitrogént tartalmaz. Hatása e trágya feleségnek kötött talajra nem oly gyors ss sikeres mint a chilisáletromé; de meszes talajon feltünőbb. Egy holdra 100—160 kilogramm szükséges.

Nitrogén trágyákat alkalmazva a termés többet holdanként 4—35 százalék. Ára e trágya feleségnek változó: 34 koronától 26 koronáig.

Nagyjából ennyit véltem szükségesnek elmondani a nitrogén trágyázásról s így eljuttottam a mütrágyázás legfontosabb fejezetéhez, a talaj foszforsavának pótlására irányuló tennivalókhöz, Hazánk legtöbb talajától a legnagyobb mértékben a foszforsav hiányzik s ezt kell a legnagyobb mértékben pótolni, ha termésünket fokozni akarjuk.

Miként nitrogén trágyát is többet ismerünk, így vagyunk a foszfor trágyákkal is, legtöbbje azonban csak kisebb mértékben képes a töle váró eredményt biztosítani s azért elősorolásokkal nem is foglalkozom, csupán a két legfontosabbat a Tohmassalakat és a Szuperfoszfátot említem meg.

A Tohmassalakat az acélgyártásnál mint mellékterméket keletkezik. Színe fekete. A Tohmassalokban a foszfor könnyen oldható állapotban van meg, így a növények által gyorsan felvehető. E kitünő tulajdonsága mellé sorakozik még az is, hogy hatása nem csak rövid ideig, de több évre is kiterjed.

A Tohmassalakat alkalmazásáról s annak termés fokozó hatásáról a következő sorokban emlékszem meg bővebben.

A chilisáletrom alkalmazásánál figyelembe veendő az, hogy mi célból szórjuk ki, mert ha csak vetések felültrágyázására fordítjuk, úgy holdanként 50—60 kilogramm is elégés lesz, ellenben 100 kgr. is kell. A chilisáletrom kiszórása úgy történik, mint a magvetés, csak hogy nem tele marokkal, hanem csak három ujj között. Ha vetés felségélyezés a főcél, vagy a már említett 50—60 kgr.-ot két részben kell felszórni és pedig az első részt a vetés beboronálásakor, a másik részt pedig akkor, ha a növény szárbá ment.

A nitrogén pótlására még eléggé kedvelt és használni szokott mütrágya a Kén-savas ammóniak, mely a világító gágyártásnak egyik mellékterméke s mintegy 20 százalék nitrogént tartalmaz. Hatása a trágya-feleségnek kötött talajra nem oly gyors és nem oly sikeres, mint a chilisáletromé, de meszes talajon a hatása feltünőbb. Egy holdra 100—160 kgr. szükséges. Némelykor részvörös színzetben is kerül forgalomba, annak megvételétől őrizkedjünk, mert rozsdás ammóniakat tartalmaz, ez pedig a növényzetre kártékonyan hat.

Nagyjából ennyit tartottam szükségesnek elmondani a nitrogén trágyázásról, mert eljuttottam a mütrágyázás legfontosabb fejezetéhez, a talaj foszforsavának pótlására irányuló tenni valókhöz. Hazánk legtöbb talajától a legnagyobb mértékben a foszfor hiányzik s ezért ezt kell a legnagyobb mértékben pótolni, ha termésünket fokozni akarjuk.

(Folyt. köv.)

Szenteh Dezső
gazd. szaktanár.

HIREK.

— **Halálozás.** Leitner Józsefet, a Szápáry uradalom főerdészét súlyos csapás érte, leánya Stefke f. hó 5-én este fél 7 órakor hosszas betegséggel után élete tavaszán elhunyt. Temetése csütörtökön délután ment végbe, a hol a gyászhalál a rokonnak és ismerősek nagy száma vette körül a virágokkal borított koporsót. A temetőben a gyászszertartás befejeztével a koporsóra háló hantok dübörgése közé bs magyar dalok accordjai gyűjték bele, ami könnygök meghatotta a gyászoló közönséget. A melyen süttört család és a rokonság koszorúin kívül a muraszombati fiatal-ság is hatalmas szallagos koszorúval rótta le kegyeletét, ugyszintén a fiatalon elhunyt barátói is virággal áldoztak szeretett halottunknak. Nyugodjék békeben!

— **Talált erszény.** Miklós vásárkor Lejkó József szabó sátorában Horváth Iván véghegyi lakos egy 15 koronával telt erszényt talált, a mit a csendőrök a szolgabírósnak adtak át a hol igazolt tulajdonosa átvetheti.

— **Sátor fosztogató.** Oskola Anna uriszéki lakosnő a december 6-iki vásár alkalmával szénétzel a vásárbán, látogatásával több sátor szerencsételtet, nem kis kárára a kereskedőknek. Egyik sátorban végre tettenérték és átadták a csendőröknek, megmozgatása alkalmával kendőket, vásznat ruhakelmét találtak nála, a miket aztán több kereskedő magának ismert fel. A tulajdonosny Csápoint József muraszombati, Wegschneider regedei és Szersén Ferencz littenbergi kereskedőket lopta meg.

— **Rokoni szeretet.** Völgyköz községben Skaper József és Károly épületes példáját szolgáltatták a rokoni szeretetnek, Évek óta pereskedtek valamű örökség felett, a mi magyukon nagy részét felosztották. A napokban dílóre került köztük a dolog, a mint már szokás szóharccal nyitották meg az ütközést, később a késéni is szerep jutott, egy, hogy végre Skaper Józsefnek orvosi segélyt kellett igénybe venni, a ki a rokoni szeretet ilyetén formán való megnyilatkozásába belenyugodni nem tudván, Károly rokonának megbüntetését iránt a szükséges lépéseket megtette.

— **Hamisító banda.** A napokban szemfényvesztésünknek sikerült egy társaságot járásunk közönségét megmenteni, a banda tagjai egyszerű emberek épen nem jellemző agyfurcsasággal szóték egyik másik gazdát kizsákmányoló tervüket, aminek végrehajtását csak az idejekorán közbelépő csendőrség akadályozta meg. Kúhár István halmsófi korcsáros volt a banda feje, a ki örökös örökösökkel közméret tel nálunk, hogy zilált anyagi viszonyain változtasson, okirat hamisításra adta a fejét. Sifár Miklós sűrűházi gazda nevére egy 1600 koronás váltót hamisított, a mit értecseni akart. Tervét azonban leleplezték, a minek következtében vad alá helyezték, a pár során egész halmlaza a hamis tanúsásra felbujtásnak és más ehhez hasonló bizonylára, miért is a széllámba biztos zára váltak. Ugy ő mint társai ellen a kir. ügyészség az eljárást megindította.

— **Késelő legény.** Gombócz Alajos görhgyei lakos múlt hó 12-én délután hazafelé tartott a kosmábol, a község főútján szembe jött vele Kamp János máriahavasi legény, a kivel Gombócz nem a legjobb lánból élt. Szokás szerint egymás jó tulajdonságait kezdte dicséretelni, a minek vége Kamp elővette zsebkését és Gombóczot össze-vissza szurkálta. Gombócz a késelő legényt feljelentette.

— **Esernyő tolvaj.** Felsőlendván m. hó 30-án délelőtt vásár volt, Rezek Iván alsocsalogányi lakos egyik sátorban vásárolván, esernyőt egy sátorkaróhoz támasztotta. Mire távozni akart bosszuan tapasztalta, hogy esernyőjét valaki elemelte. Panaszot tett a kirendelt csendőrről, a kik aztán kinyomozták a tolvajt Gubicz Anna magasfoki lakos személyében.

— **A múlt hónap bünei.** A csendőrség statisztikába állította a múlt hónapban vármegyénk területén elkövetett büntetéseket. Az összeállítás szerint a szombathelyi szakasparancsnokság területén előfordult 1 felségserítés, 2 emberélet elleni bűntett, 22 testi sértés, 35 lopás, 1 eltalajdonítás, 3 vagyonrongálás, 5 túzeset, 139 kihágás. A körmendi szakasz területén 1 hatóság elleni erőszak, 1 emberélet elleni bűntett, 21 testi sértés, 2 magánalkicsértés, 23 lopás, 1 sikasztás, 4 orgazdaság, 1 csalás, 12 túzeset, 2 egyéb bűntett, 95 kihágás.

— **A mesgye.** Vidorlak községben Pieczkó József és Fartek István gazdák földjei szomszédok voltak, szántáskor egyik a másiknak a föld-ek között elhullzó meggyejéből egy darabot az ékevel lehajtott. Ezen aztán, már mint illik, összevessztek, jól megrakták egymást s hogy a dolog stíl szerint menjön végbe, a kölcsönös feljelentést is megtették.

— **Vörös kakas.** Pöjbécs József rátkalaki lakos presháza múlt hó 29-én éjjel 11 órakor kigyuladt és ugy ez, mint a szomszédos gazdasági épületek legtek. A kár 1800 korona, a mi biztosítva volt; a tűz oka kinyomozható nem volt.

— **Mikor a disznó a gyujtogató.** Rátkalak községben, Zakocs Adam gazdának múlt hó 28-án drága beteg lett a hirtője; a gazda, hogy a beteg jószágon segítsen, azonnal a kuraláshoz fogott. Sötét lénen az este, a petroleumos lámpát magával vitte, aminek fényével neki látott a gyógykezelésnek, az orvosi funkció alatt azonban eszebe jutott, hogy egy fontos gyógyszer a házban hagyott, miért is ott hagyva a gyengélkedő disznót az égő lámpa társaságában, a lakásba ment, mire kijött, a sertésöl lángban állott. Ugyanis a vergődő malac a széken állott lámpát felborította, amiól az alam tűzet fogott. A tűzet a községbeliek munkájával sikerült elfojtani, amikor már a szegény gazdának 1200 korona érteke legett.

— **Löslemle.** A muraszombati járás köztenyesztésre alkalmas menőlovi t. hó 20-án vizsgálta meg az erre kiküldött bizottság gróf Bathányi Zsigmond országgyűlési képviselő elnökele alatt.

— **A fogyasztó közönség** egyetlen alkalommal sines annyira az eladó lelkiosmeretességnek kiszolgáltava, mint amiódno órát vagy ékszer vásárol. Ezen czikknek a legkevésben tudják azt megállapítani, vajon elsőrendű ártás óra szerkesztet, vagy hiattalan kövi ékszer kap-tak e? És ezért teljes mértékben méltányolható a vév-közönség tetővázása, amikön ünnepi ajándékul vagy egyéb alkalomra órát vagy ékszer félet akar vásárolni. Ily körülmények között ószinte örömrünk szolgál, ha ezáltal egy általános elösmért szőlő órára terelhetjük t. olvasónk figyelmét. Polgár Kálmán budapesti örökösök arltók üzele VII. Erzsébetkörút 29 számú, kinek egy évtized óta fennálló üzele országos jó hírre tett sert, mert ő az egyedül órák, a ki zsebszórt minden helyzetben, sőt a finomabbakat meg hideg és melegben is ki-regulazza, ami által még a temperatura változásai sines-nek befolyással óráira. A vidéki közönség kényelmére Polgár Kálmán „A Mézőlvs“ cím alatt egy képes albumot állított össze, ami gondos fénykép után készült metsze-tekben mutatja be az immár nagy népszerűségnek örvendő és megbízhatónak elösmért Polgár-féle órák és ékszerek ezer száma menő fényképet.

— **A Dr. Richter-féle Liniment.** Caps. comp. (Hor. gony-Pain-Expeller) igazi népszerű házi-sej. é lett, mely számos esaldban már több mint 36 év óta mindig kész-letben van Batafás, he-pfajdalm, fejfájás, köszvény, eszuszál szél-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzölésök mindig fájdalomcsillító hatást idéznek elő; sőt járvány-koralm, minő: a kolera és hányóhasfolyás, s atestnek Horgony-Linimenttel való bedörzölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő házi-sej é eredményekkel alk-maztatott bedörzölésképen az influenza ellen is és tve-gyében a 90 fillér, 1 kor 40 fillér és 2 korona a legújabb gyor-szerhatban kapható: de bevásárlás alkalmával tessék hála-rosztalni: Richter-féle Horgony-Linimenttel (Horgony-Pain-Expeller) kéri, valamint a „Horgony“ vedjegyre és a Richter cégjegyzésére figyelni és csak eredeti üveget ilfogadni.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon jó ismerőseim, a kik felelhetetlen leányom elhalálozása alkalmával koszorú küldése, avagy a temetésen való megjelenésükkel részvétük nényilvánították s fájdalomukat enyhíteni törekedtek, fogadják színte köszönetemet.

Leitner József

urad. főerdész.

Irodalom.

A divat.

— „Divat Ujság“-ból. —

A karácsony közeledtével nem csekély gond-ot okoz az ajándékok okos, hasznos, takarékos megválasztása, — kivált a mostani nehez idő-kben — amikor nekünk szegény magyar aszo-nyoknak minden számító és beosztó képességünkre szükségünk van, hogy a konyha rettetésen drágul-tásával szemben valahogy megálljunk becsülettel a helyünkön. Ha igaz, amit állítanak (a lapok,

hogy a városi tanács és egyebek az okai a már-már keptelen drágaságnak, akkor azt kívánám, hogy a városi tanácsnak és egyebeknek egy helyett bár két-két felesége lenne, aki konyhapénzért nyagatna.

Azt hiszem, hogy az idei karácsony mind-nyájunkra, de legkivált kereskedőnkre nézve igen szegényes és szomorú lesz. Noha a kirakatok csak egy roskadoznak a sokféle csecesbeseletől, ami mind igen jól illenek a karácsonyfa alá. Az a sok repkedő szárnyú kalap, a remek nyakdieszek — boak — a csipkétől, kreppeltől és tollfélé-ken keresztül a remek szálfeleség, formában és bundabőrben egyaránt. Hát a sok loheletszerű csipkés, szalagos színházi blúz és a remekbe készült pula bőrvövek sokasága, amelyekkel valóságos iparművészeti csodákat ékesítenek, azután a kalapok, a násfak (bross), kapeskák és egyéb lömög — és az annyira nélkülözhetetlen és oly drága keztyű — mily fenyes ajándék ebből egy tucatot kapni.

Fiatal bálozó leánykák mámiál jól teszik, ha a felig kész és könnyen összehálható, skatulyában egyenként, a hozzávaló divattalpal egyszerűen pakolt bali ruhák közül valogatnak — hozzá egy picit legyezőt, hosszú keztyűt, bali cipőt, harisnyát — és ha meg nincs, a bali ruha alá való könnyű finom kis intím fenehernőt — ezek közt a hajlé-kony pula vállfűzöt említenem első sorban.

A gyermekeknek természetesen játékok kell venniük. De itt sem szabad szem elől téveszteti a hasznosat. Ne vegyünk soha semmi szin alatt sammitféle hazárdjátékra kioktatott gyűlöletes löve-nyes és egyéb játékszerkeket. Ne vegyünk olyan kompiáltak holmit sem, a minek megerteséhez és kezeléséhez okvetlen egy felnőtt ember türelmére van szükség. Vegyünk könyvet (jót) tarmezkö-zőket, épületanyagot, állatokat, kepes könyveket. Nagyobb gyermekek olvasmányának érdekes utle-írásokat, kalandokat szárazos és vizen. A mostani gyermek előtt mire megnő, tiz már semmi aka-dályá sem lesz a sebes mozgásnak — repülő fogja bejárni a világot, vagy világotak, akár mint utas akár mint szállító — erre kell előkészíteni már most. A bátorságot, a kitartást az egyszerű-séget, a mindennel való megelégedést kell beme-fejleszteni. Semmi puháság. Semmi felenség. Engedelmességre csak a saját érdekében és ne a ma-gunk kényelmének okáert kell szoktatni. De önál-lóságát nem szabad korlátokkal szorongatni, vagy pláne szigorral megtörni. És pedig szol ez finkra és leányokra egyaránt, — persze mindigkire a szőik módja és belátása szerint.

A jövő nem a miend, de azoké a kiket leg-jobb szeretünk a világon. Ezt ne feleddük meg karácsonykor se és ne feleddük az elhagyott gyer-mekeket.

Ida.

— **A Divat Ujság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyed-éves postán való szétküldésben, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapestben, VIII. Rókk Szilard-utca 4. számú házában van.

Apró hirdetések.

Gazdakörünk a tél folyamán kosárfonó-mű-helyt állít, melyre mindenemű megrendelést elfo-gad a gazdakör irodája.

Gazdakörünk tudomására hozza t. tagjainak, hogy az 1906. évi „Magyar Földművelő“ naptrá-ka megérkeztek s a penztárnoknál átvethető egyttal kéri a folyó évi hátralékos tagdíjak befizetését is.

Marhasó kapható kilónként 13 fillérért, rigai lenmag kilónként 44 filléret Kardos József mura-szombati kereskedésében.

A muraszombati járás gazdakör műtrágya-raktár tál Kardos József urál Muraszombatban, hol a csehországi Thomas-salnak métermaszáját 8 korona 60 filléret adja, a szuperfoszfátot 50 kilogramm szákokban 4 korona 50 filléren; a tőkerezési raktáron a csehországi Thomas-sal alá szintén 8 korona 60 fillér; Vashideg-lyuton pedig a szuperfoszfát 50 kilogramm szák-kokban 4 kor. 25 fillér.

UJDONSÁG!!

Szebbnél szebb, finom kivitelű
karácsonyi
képeslevelezőlapok

megérkeztek és kapható

Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pattéka

egy régióknak bizonyított hatásos, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-estillapító szernek bizonyult **közvényeinek, csúznál és meghűtésnél** bedörzsölésként használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá kell lennünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és függőlegesen minden gyógyszerárúban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten.**

Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi készletben.

Tanulónak

egy jó házból való fiu, ki írni és olvasni jó tud, fizetéssel felvétetik

BALKÁNYI ERNŐ papirkereskedésében Muraszombat.

1906. évi naptárak kaphatók

Balkányi Ernő könyvkereskedésében Muraszombat.

A Liniment. Capsici comp., a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller pattéka.

Ezen elismert kitűnő és fajdalomestillapító bedörzsölésként használt készletre bevásárláskor óvatossá kell lennünk, — a mely minden gyógyszerárúban kapható, mindig figyelemmel legyenek a „Horgony“ védjegyre és a Richter cégre.

Varrógépek, villámháritók, házi telefon és csengők szakszerű javítását elvállalja

Bakó Kálmán
MURASZOMBAT.

Ugyanott eredeti új Singer varrógépek kaphatók.

KINCSES KALENDÁRIUM

Kapható Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Muraszombat és Alsólendva.

„Hermandol“

1000 darab elsőrendű closet-papír

1 korona.

Kapható Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Árverési hirdetmény.

Néhai gróf **Baththyány** Béláné hagyatékához tartozó Vas megye **Kercza** község határában fekvő 110^{1/2} magyar hold kiterjedési területen lévő erdei fenyőfa (szubogár fellépése miatt) letaroltatása ugy a szolgabíróság, mint a hagyatéki bíróság által elrendelhetvén, ezen

FA ELADÁSA

1905. évi december hó 15-ik napján a helyszínen, **Kerczán** 5 holdas részletekben nyilvános árverésen meg fog tartatni. Azok pedig, kik ezen erdőben levő egész fatömeget megvenni szándékoznak, az erre vonatkozó ajánlatukat legkésőbbben az árverés előtt, 2000 korona bánatpénzzel együtt, nálam adják be. Az eladásra vonatkozó feltételek alólirottnál és a Kercza vidék körül fekvő községekben a bírói lakoknál betekintheők. Az ajánlattevő ajánlatában köteles kijelenteni, miszerint a feltételeket elfogadja.

Az árverés befejezésekor az ajánlatok azonnal felbontatnak és az előnyösebbnek mutatkozó, vagy az árverésen beigért vagy az ajánlatban felajánlott összeg lesz vételárként elfogadva.

Németújvár, 1905. december 2-án.

Haám Gyula,
vagyonkezelő gondnok.

Alkalmas karácsonyi és ujévi ajándék!

Kedves karácsonyi ajándék!

Ajánlom nagyválasztéku uri és női divatúri és a legszebb kivitelű, tartós játék ujdonságaimat.

Nagy raktár: uri, női és gyermek fehérneműekben, gyermekruha és kötényekben, a valódi vászon és pamut zsebkendőkben, legjobb minőségű glagé keztyűkben, fűző, szücsáru és valódi gypaju ingekben.

A legújabb divatu ujdonságok: nyakkendő, gallér, kézzelű, finom bluzok és női téli alsó ruhákban, minden szélességben finom fehér vászon, a legtartósabb ruhaszövetekben stb. stb.

Bámulatos szépségű karácsonyfa díszítések, nemkülönbön karácsonyi és ujévi képes levelezőlapok a legutányosabb árban kaphatók.

A n. é. közönség számos látogatásáért és támogatásáért eszedik,

mély tisztelettel

OBÁL LAJOS,
Regede, főtér.

2—3

Nagy karácsonyi kiállítás!

Nagy karácsonyi kiállítás!

Vezérszó: Minden darab szappan SCHICHT névvel, tiszta és ment káros alkatrészekből

Jótállás: 250/9 koronát fizet Schicht Győrgy cég Auszsiába hátkinek, aki bebizonyítja, hogy szappanna a „SCHICHT“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy „Kulcs“ szappant)

használjuk kiváló hatású tulajdonsága miatt
előnyös eredménnyel

bármilyen mosási célra, ugymint:
saját használatra,
minden ruhaneműnél
és

mindenhez

ami egyáltalában mosva lesz.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján, Muraszombatban.